

Τι θα ακολουθήσει μετά τις αποφάσεις του ΣτΕ για το ασφαλιστικό;

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ – ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΠΗ

□ □ □ □ □ □ Τι θα ακολουθήσει μετά τις αποφάσεις του ΣτΕ για το ασφαλιστικό;

- **Καμιά αύξηση ασφαλιστικών εισφορών!**
- **Όχι στην ιδιωτικοποίηση της επικουρικής ασφάλισης**
- **Η κοινωνική ασφάλιση δεν είναι ατομική αποταμίευση**
- **Δημόσια υποχρεωτική και καθολική ασφάλιση, με πλήρη υγειονομική περίθαλψη και αξιοπρεπείς συντάξεις**

□

Οι πρόσφατες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας έκριναν ως αντισυνταγματικές διάφορες πτυχές της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης του ν. 4387/2016 (νόμος Κατρούγκαλου).

Μετά τις αποφάσεις, η κυβέρνηση και τα ΜΜΕ προαναγγέλλουν νέο ασφαλιστικό νομοσχέδιο, γεγονός που δημιουργεί ανησυχία στην πλειονότητα των συναδέλφων.

Ως **Εναλλακτική Παρέμβαση-Δικηγορική Ανατροπή** παίρνουμε θέση στη σχετική συζήτηση με άξονα τα συμφέροντα της μεγάλης πλειονότητας του δικηγορικού σώματος, που έχει χαμηλά εισοδήματα και για την οποία οι επικείμενες αποφάσεις είναι ζήτημα επιβίωσης:

Η κατεδάφιση της δημόσιας ασφάλισης την περίοδο των Μνημονίων

Η νομοθεσία, υπό το καθεστώς των μνημονίων, επέφερε τραγικές και ορίζοντιες περικοπές στις κύριες συντάξεις και στα κοινωνικά επίδοματά και επέβαλε ουσιαστικά την ιδιωτικοποίηση της επικουρικής ασφάλισης, με σκοπό να απεμπλακεί το κράτος από τη χρηματοδότηση των ασφαλιστικών ταμείων και να επιρριφθεί το βάρος των ελλειμμάτων στους ασφαλισμένους και στους νυν και παλαιούς συνταξιούχους. Ιδίως, στην επικουρική ασφάλιση καθιερώθηκε (άρθ. 39 επ. του 4052/2012, νόμος Κουτρουμάνη-Λοβέρδου) σύστημα νοητής κεφαλοποίησης προκαθορισμένων εισφορών, που τηρούνται σε ατομικούς λογαριασμούς (κουμπάρδες), αποκλείοντας κάθε μεταφορά πόρων από τον κρατικό προϋπολογισμό. Επίσης, προβλέφτηκε νέος τρόπος υπολογισμού της σύνταξης, με βάση τα δημογραφικά δεδομένα και ένα πλασματικό ποσοστό επιστροφής των εισφορών. Επιπλέον, σε περίπτωση ελλειμμάτων λειτουργεί αυτόματος μηχανισμός εξισορρόπησης (ρήτρα μηδενικού ελλείμματος), που αποκλείει κάθε αναπροσαρμογή των συντάξεων. Τέλος, επιβλήθηκε επανυπολογισμός/αναπροσαρμογή των ήδη καταβαλλόμενων συντάξεων καθώς και αύξηση των εισφορών για την επικουρική σύνταξη κατά την εξαετία 2016-2022 (άρθ. 96 του ν. 4387/2016, νόμος Κατρούγκαλου).

Το ΣτΕ ήδη, με τις αποφάσεις 2287 και 2288/2015, είχε κρίνει ως αντισυνταγματικές τις περικοπές των συνταξιοδοτικών παροχών που επήλθαν με τις διατάξεις των νόμων 4051 και 4092/2012 καθώς και την αντίληψη ότι το κράτος δεν έχει υποχρέωση να συμμετέχει στη χρηματοδότηση των οργανισμών κύριας και επικουρικής ασφάλισης.

Οι πρόσφατες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας

Με την απόφαση 1889/2019, το ΣτΕ έκρινε ότι η διάταξη του άρθρου 96 παρ. 1 σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού των επικουρικών συντάξεων είναι αντισυνταγματική, επειδή ο νομοθέτης όφειλε, πριν τη θέσπιση του νέου ασφαλιστικού συστήματος, να έχει προκαλέσει τη σύνταξη αναλογιστικών μελετών, ώστε να τεκμηριώνεται η βιωσιμότητα του ασφαλιστικού φορέα και η επάρκεια των απονεμόμενων παροχών, υπό την έννοια της αξιοπρεπούς διαβίωσης και της ασφαλιστικής κάλυψης ολόκληρου του εργαζόμενου πληθυσμού της χώρας.

Με την 1890/2019 απόφαση, το ΣτΕ έκρινε ότι με τις ρυθμίσεις περί επανυπολογισμού/ αναπροσαρμογής των κύριων (άρθ. 14 και 33 του ν. 4387/16) και επικουρικών συντάξεων (άρθ. 96 παρ. 4 του ν. 4387/16), στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί μετά τις αντισυνταγματικές περικοπές του 2012, ο νομοθέτης επιρρίπτει το βάρος της βιωσιμότητας του νέου συστήματος όχι μόνο στους νέους, αλλά και στους παλαιούς συνταξιούχους, επιφέροντας ουσιαστικά νέες περικοπές στις συντάξεις, κύριες και επικουρικές. Με τον τρόπο, ο νομοθέτης υλοποίησε τη μνημονιακή απαίτηση για τη λήψη μέτρων που αντισταθμίζουν τις δημοσιονομικές επιπτώσεις από την προηγούμενη απόφαση 2287/2015 του ΣτΕ, περί αντισυνταγματικότητας των περικοπών. Ωστόσο, κρίθηκε ως επαρκώς αιτιολογημένη η αναπροσαρμογή των συντάξεων.

Με τις αποφάσεις 1880 και 1888/2019, το ΣτΕ έκρινε ότι η ένταξη όλων των φορέων κύριας ασφάλισης μισθωτών, αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών και αγροτών σε ένα ενιαίο φορέα ασφάλισης και μάλιστα υπό ενιαίους κανόνες ασφαλιστικών εισφορών και παροχών δεν αντίκειται στο Σύνταγμα. Ωστόσο, έκρινε ότι ενώ οι μισθωτοί ασφαλισμένοι συνταξιοδοτούνται, έχοντας καταβάλλει εισφορά ποσοστού 6,67% επί των αποδοχών τους ενώ το υπόλοιπο της εισφοράς 13,33% βαρύνει τους εργοδότες τους, οι μη μισθωτοί ασφαλισμένοι (αυτοαπασχολούμενοι, ελεύθεροι επαγγελματίες και αγρότες) αποκτούν την ίδια συνταξιοδοτική παροχή, έχοντας καταβάλλει το σύνολο της εισφοράς (20%) επί του εισοδήματος που πραγματοποιούν από το επάγγελμά τους. Επομένως, καταβάλλουν τα τριπλασια, για να λάβουν την ίδια σύνταξη.

Η τοποθέτησή μας για το τι πρέπει να γίνει

α. Σε καμία περίπτωση, δεν πρέπει να υπάρξει αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών για τα κατώτερα εισοδηματικά στρώματα των δικηγόρων.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, εννέα χρόνια μετά την εφαρμογή της μνημονιακής νομοθεσίας, το δημόσιο σύστημα χορηγεί πια ελάχιστες παροχές στα όρια της φτώχειας, ενώ η ασφαλιστική μεταρρύθμιση Κατρούγκαλου συνέχισε το ξεθεμελίωμα της δημόσιας ασφάλισης, με δέλεαρ τη μείωση των εισφορών για τους φτωχότερους συναδέλφους. Αυτή η μείωση του ύψους των εισφορών, σε συνδυασμό με τη μηνιαία καταβολή και την αφαίρεση των κρατήσεων από τα γραμμάτια, έδωσε προσωρινή ανακούφιση σε χιλιάδες καταχρεωμένους συναδέλφους, που κινδύνευαν με έξοδο από το επάγγελμα, έστω και αν γνωρίζουν ότι οδηγεί σε καταρρακωμένες σύνταξεις.

Η νέα κυβέρνηση συζητείται ότι θα επαναφέρει το παλιό σύστημα των ασφαλιστικών κλάσεων, ανάλογα με τα χρόνια στο επάγγελμα, με άγνωστο ακόμα το ύψος των εισφορών ανά κλάση. Πρόκειται για ένα αποτυχημένο σύστημα, που οδήγησε τόσες και τόσους συναδέλφους στη

χρεωκοπία. Καμία σχέση δεν έχουν τα χρόνια που έχει κανείς στο επάγγελμα με τα εισοδήματά του, ώστε να καθίσταται αυτό κριτήριο του ύψους των εισφορών.

Οποιαδήποτε λοιπόν και αν αποδειχθεί η κατεύθυνση της νέας κυβέρνησης, **ΔΕΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΔΕΧΘΟΥΜΕ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ**, ιδίως για τους συναδέλφους με χαμηλά εισοδήματα, για τους οποίους ελάχιστος λόγος γίνεται στα ΜΜΕ, στις δηλώσεις των κυβερνητικών παραγόντων και στις τοποθετήσεις πολλών μελών του ΔΣ του ΔΣΑ, που ασχολούνται μόνο με τη μείωση των εισφορών όσων δικηγόρων διαθέτουν μεγάλα εισοδήματα.

β. Απορρίπτουμε την ιδιωτικοποίηση της επικουρικής ασφάλισης που προωθεί η νέα κυβέρνηση.

Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προωθεί την πλήρη ιδιωτικοποίηση και τη μετατροπή του ασφαλιστικού συστήματος σε κεφαλαιοποιητικό, με την εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στο δημόσιο σύστημα ασφάλισης, με τη δυνατότητα «προαιρετικής» υπαγωγής και πληρωμής εισφορών, ακόμα και με την κατάργησή της υποχρεωτικότητας για τους νέους συναδέλφους. Εδώ το δέλεαρ είναι πάλι η “διευκόλυνση” στους συναδέλφους, που με το ζόρι βγάζουν τα έξοδα του μήνα και που θα έχουν την “επιλογή” να καταργήσουν ένα πάγιο έξοδο και να απευθυνθούν σε ιδιωτικές εταιρείες που ήδη τρέχουν να αρπάξουν το κοινωνικοασφαλιστικό κεφάλαιο της επικουρικής ασφάλισης.

Όμως, χωρίς την υποχρεωτική καταβολή εισφορών (είτε για όλους είτε για τους νέους συναδέλφους), το έλλειμμα θα διευρυνθεί, θα δημιουργηθεί μια τεράστια τρύπα στα υπάρχοντα ταμεία και, σε ελάχιστο χρόνο, θα ψηφιστεί ένα ακόμα ασφαλιστικό νομοσχέδιο, με νέα αύξηση των εισφορών και μείωση των συντάξεων. Γι' αυτό παραμένουμε σταθερά υπέρ ενός δημοσίου αναδιανεμητικού συστήματος κοινωνικής αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας, που θα επιτρέπει σε όλους, χωρίς δυσβάσταχτες εισφορές και χωρίς αποκλεισμούς, να απολαμβάνουν αξιοπρεπείς συντάξεις.

γ. Θέλουμε δημόσια ασφάλιση με πλήρη υγειονομική περίθαλψη και αξιοπρεπείς συντάξεις

Ένα σύστημα δημόσιας και αξιοπρεπούς ασφάλισης, χρειάζεται τις εισφορές που προέρχονται από την εργασία μας, την κρατική εγγύηση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού κεφαλαίου, αλλά και την εξασφάλιση τρίτων πόρων. Οι υπέρογκες ασφαλιστικές εισφορές πλήττουν τα έσοδα των ταμείων. Αντίθετα, η εξασφάλιση μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών, σε ύψος που να μπορούν να πληρωθούν από τους συναδέλφους θα σημάνει αύξηση των ασφαλιστικών εσόδων. Ιδίως τώρα που «τρέχει» η ρύθμιση των 120 δόσεων, το άθροισμα των ασφαλιστικών εισφορών και της δόσης για οφειλόμενες εισφορές πρέπει να είναι βιώσιμο, ώστε οι οικονομικά αδύναμοι συνάδελφοι να μην οδηγηθούν εκτός ασφαλιστικού συστήματος. Επομένως, διεκδικούμε: καμία αύξηση στις ασφαλιστικές εισφορές, ευνοϊκότερους όρους στη ρύθμιση των χρεών (π.χ. επιμήκυνση της εξόφλησης, ακύρωση των οφειλομένων στο Ταμείο Προνοίας για τα έτη που οι συνάδελφοι ήταν ανασφάλιστοι, κλπ), αφορολόγητο όριο στα 10.000 ευρώ. Ταυτόχρονα, πρέπει να διεκδικήσουμε τη χρηματοδότηση των Ταμείων από τρίτους πόρους, νομικές και άλλες ενέργειες που αφορούν το μεγάλο κεφάλαιο και τα ψηλά εισοδήματα, συμβόλαια και αγορά ακινήτων, γραμμάτια στις μεγάλης αξίας ιδιωτικές συμβάσεις, κλπ. Είμαστε αντίθετοι στη λογική του ατομικού κουμπαρά και διεκδικούμε ίσες παροχές σε όλους ανεξάρτητα από την ασφαλιστική κλάση, κλάσεις που σε κάθε περίπτωση πρέπει να είναι τεκμαρτές με βάση το ύψος του εισοδήματος και όχι με βάση τα χρόνια

εργασίας.

Πρέπει να θυμηθούμε ξανά τον τρόπο με τον οποίο φτιάχτηκε το ασφαλιστικό κεφάλαιο των ταμείων μας και μαζεύτηκαν τα αποθεματικά τους: με σκληρή δουλειά, με διεκδικητικούς αγώνες και μαζική κινητοποίηση, με τους δικηγόρους και τους Συλλόγους τους να αναδεικνύουν την κοινωνική τους χρησιμότητα, σε συμμαχία με τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, στην πρώτη γραμμή των διεκδικήσεων για ευημερία και δημοκρατικά δικαιώματα. Οι σημερινές ηγεσίες των Δικηγορικών Συλλόγων ξεχνάνε αυτή την ιστορία και την θυμούνται μόνο με κάποιες φωτογραφίες στο ετήσιο Ημερολόγιο του Συλλόγου. **ΔΕΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΧΑΡΙΣΟΥΜΕ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΜΑΣ ΣΕ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ, ΓΙΑ ΝΑ ΤΟ ΤΖΟΓΑΡΟΥΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ.**

Για το σκοπό αυτό, ως Εναλλακτική Παρέμβαση-Δικηγορική Ανατροπή θα πάρουμε πρωτοβουλίες για να ανοίξουμε τη συζήτηση με συναδέλφισσες και συναδέλφους που συμμερίζονται αυτές τις σκέψεις. Να κάνουμε τα καθημερινά μας προβλήματα αφορμή όχι για κλείσιμο στα γραφεία μας, αλλά για συνάντηση, συζήτηση, συλλογικότητα και αλληλεγγύη.